

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **D. K.**, zast. zákonným zástupcem M. K., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/11800/12/9S-JMK, sp. zn. SZ/1258/2012/9S-JMK,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/11800/12/9S-JMK, sp. zn. SZ/1258/2012/9S-JMK bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce, zastoupeného matkou, proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně, Kontaktního pracoviště Kyjov (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 26. 10. 2012, č. j. MPSV-UP/1343423/12/AIS-ZDP a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně žalobci nebyl přiznán příspěvek na mobilitu, neboť podle posudku o zdravotním stavu ze dne 12. 10. 2012 vydaného OSSZ Hodonín žalobce není

osobou, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace ve smyslu ust. § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 329/2011 Sb.), ve vztahu k ust. § 9 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách). Podle posudku o zdravotním stavu se nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 3 písm. c) zákona o sociálních službách.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

V žalobě ze dne 16. 4. 2013, na výzvu soudu doplněné podáním ze dne 9. 5. 2013 doručené soudu dne 14. 5. 2013, žalobce namítá, že i přes voperovaný kochleární implantát, který mu usnadňuje život a lepší zapojení do komunity slyšících, je stále po sundání implantátu neslyšící. Žalobce namítá, že žalobce nemůže nosit implantát při spánku, při koupání, potřebuje doprovod po ulici, v hlučném prostředí, při telefonování rozumí jen rodině, po škole bývá unaven a musí si odpočinout. Podle zákonné zástupkyně žalobce splňuje podmínky pro získání příspěvku na mobilitu, a proto žádá o nový lékařský posudek pro žalobce. Žalobce nesouhlasí s posudkovým závěrem, že není osobou, která není ve smyslu ust. § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace. Má za to, že dle tohoto zákona platí, že osobám se sluchovým postižením do 18 let je přiznáván průkaz ZTP/P, osobám starším 18 let průkaz ZTP, a to při splnění 2 podmínek: když vada sluchu žadatele o průkaz odpovídá diagnóze „úplná hluchota“ nebo „praktická hluchota“, a když posudkový lékař uzná, že žadatel není schopen zvládat základní životní potřeby v oblasti orientace.

III.

Vyjádření žalovaného:

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 5. 6. 2013 odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, když zcela setrval na svém právním stanovisku zde uvedeném. Žalovaný je přesvědčen, že v řízení byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v právních předpisech, byly vypracovány dva posudky PK MPSV v Brně ze dne 22. 1. 2013 a 26. 2. 2013 posuzující zda jsou splněny podmínky pro mobilitu. Ve věci bylo rozhodnuto v souladu se zákony a věcně správně. Proto žalovaný navrhl, aby žaloba jako nedůvodná byla zamítnuta.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu

Z připojeného správního spisu soud zjistil, že žádost o příspěvek na mobilitu podal žalobce zastoupený zákonnou zástupkyní, jeho matkou, dne 16. 5. 2012. Dne 21. 8. 2012 bylo sociální pracovníci správního orgánu prvního stupně provedeno sociální šetření. Následně na základě žádosti správního orgánu prvního stupně byla posudkovou lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení Hodonín posouzena schopnost žalobce zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, a to s výsledkem, že v případě žalobce nejde o osobu, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo

orientace, a že se nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 3 písm. c) zákona o sociálních službách. Před vydáním rozhodnutí bylo žalobci umožněno se vyjádřit k podkladům rozhodnutí, této možnosti však nevyužil. Správní orgán prvního stupně vydal dne 26. 10. 2012, v návaznosti na posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby rozhodnutí č. j. MPSV-UP/1343423/12/AIS-ZDP, kterým bylo rozhodnuto o nepřiznání příspěvku na mobilitu žalobci. Proti rozhodnutí podal žalobce zastoupen zákonnou zástupkyní odvolání, v němž namítal, že jeho diagnóza je neměnná i přesto, že je 10 let nositelem kochleárního implantátu.

V rámci odvolacího řízení byl vyžádán posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, detašovaného pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“), vypracovaný dne 22. 1. 2013, žalobce ani jeho zákonná zástupkyně nebyli jednání přítomni. Posudková komise doznala, že má dostatečně doloženou zdravotní dokumentaci k projednání bez přítomnosti a přijetí posudkového závěru. Posudková komise na základě posudkového zhodnocení dospěla k závěru, že nejde o osobu, která není ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, a že zdravotní stav není dlouhodobě nepříznivý ve smyslu § 3 písm. c) zákona o sociálních službách ve vztahu k základním životním potřebám v oblasti mobility a orientace. K námitkám žalobce posudková komise uvedla, že posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby mobility a orientace se hodnotí s využitím kompenzačních pomůcek. Posudková komise dále uvedla, že posuzovaný chlapec je samostatně pohyblivý, plně orientovaný, s použitím kochleárního implantátu je schopen poznávat a rozeznávat sluchem, má přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat. Dle doloženého vyšetření je žalobce výborný uživatel kochleárního implantátu. Orientuje se především sluchem, běžná konverzace je bez problémů, odezví se ojedinele, např. v hluku. Posudková komise závěrem uvedla, že funkční omezení vyplývající ze zjištěného zdravotního stavu nedosahují stupně těžkých nebo úplných poruch, které by bránily schopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace bez každodenní pomoci jiné fyzické osoby. V rámci odvolacího řízení byl žalobce poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Svého práva žalobce využil zasláním písemných vyjádření ze dne 6. 2. 2013 a ze dne 8. 2. 2013, ve kterých žádal o doplňující posudek, a které dále doplnil o aktuální lékařskou zprávu z ORL kliniky FN v Motole ze dne 4. 2. 2013. Odvolací správní orgán proto vyžádal doplňující posouzení zdravotního stavu PK MPSV, který byl vypracován dne 26. 2. 2013. K nově předložené lékařské zprávě posudková komise uvedla, že z posudkového hlediska se jedná o přechodný stav po dobu nastavení procesoru, a že i přes obtíže žalobce při výměně procesoru lze předpokládat, že žalobce bude po optimálním nastavení nadále schopen sluchové orientace s procesorem tak jako doposud. Posudková komise závěrem konstatovala, že nebyly shledány nové posudkově rozhodné skutečnosti, které by měly vliv na posudkový závěr ze dne 22.1.2013, a proto neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru. Oba posudky PK MPSV ČR byly podkladem pro vydání přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/11800/12/9S-JMK, sp. zn. SZ/1258/2012/9S-JMK.

V.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen s.ř.s.), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Předmětná věc byla projednána bez nařízení jednání, neboť byly splněny zákonné podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žaloba není důvodná.

Podmínky nároku na příspěvek na mobilitu stanoví § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, dle kterého nárok na příspěvek má osoba starší 1 roku, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, opakovaně se v kalendářním měsíci dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace pro nárok na příspěvek na mobilitu posuzuje podle zákona o sociálních službách stejným způsobem jako pro účely příspěvku na péči.

Podle ust. § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je podle ust. § 3 písm. c) zákona o sociálních službách stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než jeden rok a který omezuje funkční schopnost nutné pro zvládání základních životních potřeb.

Podle ust. § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení podle ust. § 9 odst. 6 zákona o sociálních službách stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Za schopnost zvládat základní životní potřebu mobilita se podle písm. a) přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

Za schopnost zvládat základní životní potřebu orientace se podle písm. b) přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

Schopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace pro účely řízení ve věci příspěvku na mobilitu podle ust. § 25 odst. 2 a ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách posuzuje na základě žádosti správního orgánu prvního stupně příslušný orgán Okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení potom Ministerstvo práce a sociálních věcí, které má pro tento účel zřízeny, resp. využívá, posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení zdravotního stavu zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces pořízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz, jehož předmětem sice bylo řízení ve věci příspěvku na péči, ale jehož závěry jsou aplikovatelné i pro účely řízení ve věci příspěvku na mobilitu), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoli odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezbavuje je to povinnosti hodnotit provedené důkazy ve správním řízení a tudíž i správnost posudků z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, dále také rozsudek ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí jak pro posudek v prvoinstančním, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nálezy ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které účastník řízení namítá.

Jak vyplývá ze správního spisu, žalovaný se v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí, aby tato pro účely přiznání příspěvku na mobilitu posoudila zdravotní stav žalobce. PK MPSV potom postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku i doplňujícího posudku vycházela jak z výsledků sociálního šetření ze dne 21. 8. 2012, tak ze zdravotního stavu žalobce doloženého nálezy ošetřujících lékařů. Posudková komise s odkazem na doloženou zdravotní dokumentaci v obou posudcích řádně a přezkoumatelně odůvodnila závěr, že v případě žalobce nejde o osobu, která není ve smyslu ust. § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb.

schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, včetně přesvědčivého vypořádání se s námitkami žalobce uplatněného v odvolacím řízení.

Pokud žalobce namítá, že splňuje podmínky pro získání příspěvku na mobilitu, protože je i přes voperovaný implantát neslyšící, soud má za to, že posudková komise i žalovaný se s touto námitkou dostatečně a přesvědčivým způsobem vypořádali, když uvedli, že posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby mobility a orientace se hodnotí s využitím kompenzačních pomůcek. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí uvedl, že posuzovaný chlapec (žalobce) je samostatně pohyblivý, plně orientovaný, že s použitím kochleárního implantátu je schopen poznávat a rozeznávat sluchem, má přiměřené duševní kompetence, je schopen se orientovat časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat. Dále žalovaný uvádí, že žalobce je dle doloženého vyšetření hodnocený jako výborný uživatel kochleárního implantátu, orientuje se především sluchem, běžná konverzace je bez problémů, odezírá ojediněle, např. v hluku. Závěry žalovaného zcela korespondují s ust. § 9 odst. 5 větou druhou zákona o sociálních službách, podle něhož se funkční schopnosti hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Rovněž z ust. § 1 odst. 4 věty první vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, vyplývá, že za neschopnost zvládnutí životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu.

Soud nezpochybňuje, že žalobce trpí vrozenou hluchotou, tedy že je neslyšící, pro účely přiznání příspěvku na mobilitu je však rozhodné, jak je žalobce schopen zvládat základní životní potřeby mobilita a orientace při využívání dostupných kompenzačních pomůcek (v případě žalobce při využití kochleárního implantátu). Pokud tedy z odborných lékařských zpráv (zpráva z foniatry FN v Motole – MUDr. Myška Petr ze dne 10. 9. 2012, psychologické vyšetření – PhDr. Vymlátlová Eva ze dne 14. 5. 2012), jejichž obsah žalobce nezpochybňuje, mimo jiné vyplývá, že s využitím kochleárního implantátu se žalobce orientuje sluchem, že odezírá ojediněle (např. v hluku) a že běžná konverzace je bez problémů, soud uzavírá, že nelze spatřovat žádnou nezákonnost v závěru žalovaného, že žalobce je plně orientovaný, s použitím kochleárního implantátu je schopen poznávat a rozeznávat sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

Pokud se jedná o žalobní námitku, že osobám se sluchovým postižením je za splnění určitých podmínek přiznáván průkaz ZTP/P, resp. průkaz ZTP, soud uvádí, že posuzování podmínek pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením nebylo předmětem řízení o přiznání příspěvku na mobilitu a z tohoto důvodu tuto námitku soud považuje v tomto řízení za irelevantní.

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že tyto nejsou důvodné, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, nárok na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřednické činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. října 2013

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová